

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова ГО «Проти Корупції»

Путря Ю.М.

«10» грудня 2023 р.

ПОЛІТИКА ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ СЕКСУАЛЬНІЙ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА НАРУЗІ (PSEA)

Громадської організації «Проти Корупції»

м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область

ЗМІСТ

- РОЗДІЛ 1 — Загальні положення
- РОЗДІЛ 2 — Мета Політики PSEA
- РОЗДІЛ 3 — Механізм запобігання та попередження сексуальної експлуатації та наруги
- РОЗДІЛ 4 — Відповідальність у разі порушення положень Політики
- РОЗДІЛ 5 — Процедура повідомлення та розгляду інцидентів
- РОЗДІЛ 6 — Реагування на випадки сексуальної експлуатації та наруги

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення Політики щодо запобігання сексуальній експлуатації та нарузі (далі — Політика PSEA) Громадської організації «Проти Корупції» (далі — Організація) розроблене на підставі Конституції України, законів України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», окремих статей Кримінального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Протоколу ООН щодо протидії сексуальній експлуатації та нарузі, Бюлетеня Генерального секретаря ООН «Спеціальні заходи щодо захисту від сексуальної експлуатації і сексуальної наруги» від 09.10.2003, Ключових принципів Цільової групи ООН з питань захисту від сексуальної експлуатації та наруги в умовах гуманітарних криз 2002 року та Керівних принципів Політики ООН щодо запобігання сексуальній експлуатації та нарузі, затверджених Міжвідомчим постійним комітетом (IASC) 12 вересня 2019 року.

1.2. Для цілей цієї Політики застосовуються такі визначення:

Сексуальна експлуатація та наруга (СЕН) — отримання матеріальної чи іншої вигоди з використанням примусу іншої особи, зокрема шляхом зловживання її вразливим становищем, до надання послуг сексуального характеру або до здійснення інших дій сексуального характеру.

Сексуальна експлуатація — будь-яке зловживання чи спроба зловживання уразливим становищем, владою або довірою в сексуальних цілях, у тому числі придбання грошової, соціальної або політичної вигоди. Предметом обміну можуть бути: продукти харчування, багатоцільова грошова допомога, майно, доступ до послуг, навчання, працевлаштування; відмова в доступі до допомоги з вимогою отримати сексуальні послуги; використання секс-працівників. При сексуальній експлуатації існує обмін на щось.

Сексуальна наруга — фізична дія або загроза фізичною дією проти статевої недоторканності або із застосуванням сили, або в нерівних умовах, або з примусом. При сексуальній нарузі обмін на щось відсутній. Сексуальна наруга включає неприйнятні дотики та фізичний контакт, неприємну розмову або дії сексуального характеру без контакту. **Будь-які дії сексуального характеру із залученням дітей є сексуальною наругою.**

Сексуальне домагання — будь-які небажані дії сексуального характеру, виражені у словесній чи фізичній формі, з метою приниження чи образи особи. Такі дії можуть

створювати бар'єри до виконання роботи або слугувати умовою при працевлаштуванні, як наслідок створюючи агресивне та загрозливе середовище.

Обвинувачення в СЕН — інформування про вчинення діянь СЕН, яке після відповідної перевірки визнано таким, що містить достатньо інформації для ініціації розслідування.

Уповноважені особи — співробітники Організації, які здійснюють контроль, опрацьовують дані і мають доступ до інформації про будь-які порушення, а також несуть відповідальність за реєстрацію й подальшу обробку заяв. В ГО «Проти Корупції» уповноваженою особою призначається менеджерка проєктів, додатковою уповноваженою особою — Голова організації.

Бенефіціари — фізичні особи, групи чи організації, які отримують відповідну вигоду прямо чи опосередковано в рамках реалізації проєктів та заходів Організації (жителі громад, представники ОМС, учасники публічних зустрічей, тренінгів).

Дитина — будь-яка особа віком до 18 років.

Підозра — причина виникнення тривоги або занепокоєння, що на певному етапі не підкріплена доказами і не визнана правдивою.

Захист даних — систематичне вжиття комплексу інституційних, технічних та організаційних заходів з метою захисту права на приватність у контексті збору, зберігання, використання та розкриття персональних даних.

Заходи дисциплінарного стягнення — обмежувальні заходи, що застосовуються Організацією за результатами розслідування до особи, яка вчинила порушення.

Персонал — усі співробітники, залучені до діяльності Організації (оплачуваний персонал, волонтери, підрядники, консультанти, експерти та інші особи, які виконують функції від імені Організації, незалежно від виду чи строку дії їхнього договору).

Партнер з імплементації — структура, яка підзвітна за належне використання ресурсів, наданих Організацією, а також за імплементацію означеної програми. Такими партнерами можуть бути: інші ГО та БФ, комерційні структури, ФОП, консультанти, експерти.

Інформована згода — добровільно надана учасником згода на використання інформації у вказаний спосіб. У випадку необхідності отримати інформовану згоду від дитини враховуються вікові особливості — необхідно отримати згоду також від одного з батьків чи опікуна. Особи з інвалідністю можуть потребувати підтримки в процесі надання такої згоди. Інформована згода в будь-який час може бути відкликана.

Первинна оцінка — огляд отриманої інформації з метою визначення необхідності ініціації розслідування.

Розслідування — аналітичний процес збору інформації для визначення факту порушення відповідної норми та у випадку підтвердження — притягнення винних до відповідальності.

Порушення — сексуальна наруга, сексуальна експлуатація чи сексуальні домагання.

Обґрунтоване повідомлення — під час розслідування встановлено, що наявних доказів достатньо для встановлення факту вчинення діянь СЕН.

Необґрунтоване повідомлення — наявних доказів було недостатньо для завершення розслідування або встановлення факту вчинення СЕН.

Політика абсолютної нетерпимості — політика, що встановлює заборону на будь-які прояви сексуальної експлуатації та наруги з боку персоналу Організації, включно з партнерами з імплементації, та визначає обов'язковим притягнення до відповідальності у випадку вчинення таких дій.

1.3. Принципи та стандарти Політики PSEA:

- увесь персонал Організації зобов'язаний створювати та підтримувати середовище в Організації та поза нею для попередження сексуальної експлуатації та наруги;
- будь-які дії сексуального характеру щодо дітей (осіб до 18 років) заборонені. Помилкове уявлення про вік дитини не є виправданням;
- обмін сексуальних послуг на гроші, роботу, товари чи послуги (включно з наймом секс-працівників) заборонений;
- заборонено зловживати владою чи повноваженнями з метою вступу у сексуальні стосунки з бенефіціаром;
- персонал Організації зобов'язаний повідомляти про будь-які підозри щодо СЕН через встановлені канали;
- сексуальна експлуатація та наруга є грубим порушенням і підставою для звільнення.

1.4. Усі форми сексуальної експлуатації та наруги є порушенням прав людини і зловживанням владою над людиною, яка перебуває у вразливій ситуації або підлеглому положенні. СЕН може призвести до тривалих негативних наслідків для постраждалих осіб. Прояви СЕН в Організації підривають її репутацію і негативно впливають на можливість реалізації її цілей.

1.5. Політика є базовим документом, який визначає організаційні принципи, стандарти та вимоги щодо запобігання СЕН, і має обов'язкову чинність для всього персоналу Організації.

1.6. Політика визначає принципи, стандарти та процедури, обов'язкові для дотримання персоналом, які покликані попереджати СЕН та реагувати на можливі прояви щодо бенефіціарів Організації, інших співробітників та будь-яких представників вразливих груп населення у робочий та позаробочий час.

1.7. Весь персонал Організації, залучені експерти, бенефіціари та інші особи мають рівні права на неупереджене розслідування та захист без дискримінації за будь-якою ознакою: віку, статі, національності, місця проживання/перебування, раси, сексуальної орієнтації, мови, соціального статусу, майнового стану, релігійних, політичних або інших переконань, стану здоров'я, інвалідності або будь-яких інших ознак.

1.8. В рамках Політики Організація зобов'язується створювати атмосферу абсолютної нетерпимості до СЕН, роблячи акцент на профілактиці, інформуванні та навчанні серед персоналу та бенефіціарів.

1.9. Організація гарантує неупереджене розслідування у разі повідомлення про інцидент та притягнення до відповідальності відповідно до внутрішніх правил і чинного законодавства.

1.10. Окрім персоналу, принципи та стандарти цієї Політики стосуються також будь-яких осіб, залучених до діяльності Організації: найманих осіб, партнерських ГО або БФ, донорських організацій, благодійників, підрядників, консультантів, волонтерів.

1.11. Політика застосовується персоналом Організації у робочий та неробочий час, під час подорожей, відряджень та будь-якого виду відпустки.

1.12. Політика діє як на території Організації, так і за її межами. Будь-які особи, залучені до Організації, зобов'язані дотримуватися принципів Політики та не шкодити іміджу Організації.

1.13. Принципи та стандарти Політики поширюються на всіх залучених осіб. Ознайомлення та згода на дотримання Політики засвідчуються підписом кожного члена, працівника, залученого експерта Організації.

1.14. Текст Політики розміщується на офіційному сайті (protucor.com) та на внутрішньому інформаційному ресурсі Організації.

1.15. Координує та відповідає за реалізацію Політики Уповноважена особа — менеджерка проєктів, додатково — Голова організації.

1.16. Контроль за впровадженням та реалізацією Політики здійснює Голова Організації.

1.17. Політика набуває чинності після її затвердження Головою організації.

РОЗДІЛ 2. МЕТА ПОЛІТИКИ PSEA

2.1. Політика відображає прихильність Організації високим етичним стандартам, прагнення до вдосконалення культури, підтримання ділової репутації на належному рівні.

2.2. Організація ставить перед собою мету:

- визначити заходи для попередження випадків сексуальної експлуатації та наруги;
- визначити чіткі механізми для запобігання та інформування про випадки СЕН;
- встановити обов'язок членів, співробітників, залучених експертів та інших долучених осіб знати і дотримуватися принципів, стандартів і вимог цієї Політики.

РОЗДІЛ 3. МЕХАНІЗМ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ СЕН

3.1. Профілактика є необхідною частиною Політики, тому Організація відповідально ставиться до відбору персоналу.

3.2. При прийомі на роботу персонал знайомиться з Політикою і підписує інформовану згоду на дотримання її положень.

3.3. Організація **не залучає** до роботи, партнерства, меценатства, волонтерської чи іншої діяльності осіб, які:

- перебувають або перебували на профілактичному обліку кривдників в органах Національної поліції України;
- перебувають на обліку в психоневрологічному або наркологічному диспансері;
- були звільнені з попередніх місць роботи через прояви неетичної поведінки у відношенні до бенефіціарів або колег.

Перевірка є частиною процедури відбору персоналу. Якщо факти виявлені після залучення, співпраця припиняється.

3.4. Організація регулярно проводить інформаційно-просвітницьку роботу з питань запобігання СЕН з персоналом, залученими експертами, бенефіціарами, імплементуючими партнерами, членами Організації — через тематичні тренінги, поширення інформаційних матеріалів та просвітницькі бесіди.

3.5. Організація може використовувати сертифіковані програми, які пропонуються агенціями ООН та іншими міжнародними організаціями (ONLINE PSEA training UN, IASC).

3.6. Організація інформує персонал, партнерів та членів про наявність механізмів подання повідомлень щодо можливих інцидентів.

3.7. При роботі з бенефіціарами Організація інформує їх про існуючі механізми подання повідомлень.

3.8. При роботі з імплементуючими партнерами Організація передбачає обов'язкові процедури інформування бенефіціарів про механізми повідомлень.

3.9. При моніторингових заходах уповноважені представники оцінюють поінформованість бенефіціарів та партнерів щодо неприпустимості СЕН.

РОЗДІЛ 4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У РАЗІ ПОРУШЕННЯ ПОЛІТИКИ PSEA

4.1. Організація застосовує санкції за доведені порушення положень Політики. Такими санкціями є розірвання трудового контракту за серйозні порушення без виплати компенсації. Відповідні положення вносяться в усі трудові договори співробітників.

4.2. Організація має право застосовувати контрактні санкції — розірвання договорів з імплементуючими партнерами та постачальниками. Відповідні положення вносяться до всіх договорів.

4.3. У разі доведених обвинувачень щодо членів Організації Правління/Загальні збори розглядають та ухвалюють рішення про виключення з членства.

4.4. При відповіді на запити третіх сторін щодо причин звільнення співробітників чи розірвання відносин Організація зобов'язується повідомляти про доведені факти порушень.

4.5. При наявності обґрунтованої підозри про вчинення злочину проти статевої недоторканності або інших злочинів відповідно до Кримінального кодексу України Організація повідомляє встановлені факти відповідним правоохоронним органам.

РОЗДІЛ 5. ПРОЦЕДУРА ПОВІДОМЛЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ ІНЦИДЕНТІВ

5.1. Повідомлення про інцидент або підозру щодо СЕН може подавати персонал Організації, бенефіціари, свідки інциденту або будь-які інші постраждалі особи.

5.2. Якщо свідком порушень є співробітник Організації, його обов'язком є негайно повідомити уповноважених осіб. Повідомлення має бути детальним і містити інформацію, факти або підозри, інформацію про постраждалу особу, порушника, свідків.

5.3. Для уникнення конфлікту інтересів, якщо повідомлення стосується уповноваженої особи, Організація призначає не менше двох уповноважених осіб для прийому повідомлень.

5.4. Організація створює, підтримує та поширює інформацію про наявні канали прийому повідомлень:

- письмова скарга на адресу Організації;
- електронна пошта: **info@protucor.com** (окрема адреса для повідомлень PSEA може бути створена додатково);
- окрема телефонна лінія для повідомлень (за наявності).

5.5. Уповноважена особа на постійній основі перевіряє наявність повідомлень та фіксує в окремому журналі всі отримані повідомлення, у тому числі анонімні. Журнал є документом суворої звітності і зберігається в сейфі Організації.

5.6. Уповноважена особа здійснює первинну оцінку повідомлення та подає її результати Голові Організації.

5.7. У разі висновку первинної оцінки, що підозра є обґрунтованою, Голова Організації створює тимчасову комісію у складі не менше трьох осіб для адміністративного розслідування (див. окрему Процедуру розслідування випадків СЕН).

5.8. До складу комісії з розслідування можуть входити Голова Організації, окремі члени, представники донорської або партнерської організації, незалежні експерти. **В комісію не можуть входити особи, яких стосується повідомлення.** Якщо повідомлення стосується уповноваженої особи, вона відсторонюється від виконання своїх обов'язків на час розслідування.

5.9. У рамках розслідування проводяться необхідні опитування осіб, які зробили повідомлення, постраждалих, свідків та суб'єктів розслідування. Залучені особи підписують інформовану згоду на участь.

5.10. Особисті дані осіб, які звертаються з повідомленням і залучаються до розслідування, розглядаються як **строого конфіденційні**.

5.11. Комісія аналізує отриману інформацію та готує висновки щодо підтвердження або непідтвердження фактів. Розслідування може тривати строком до трьох місяців.

5.12. Висновки комісії розглядаються на позачерговому засіданні Правління/Загальних зборів, які ухвалюють рішення щодо санкцій. Якщо повідомлення стосується члена Правління, ця особа відсторонюється від розгляду.

5.13. Усі залучені до розгляду підписують форму про нерозголошення подробиць, які можуть зашкодити постраждалій особі.

5.14. Уповноважена особа в рамках своїх повноважень надає постраждалій особі необхідну підтримку у формі інформації про доступні ресурси з безпеки, психологічної, юридичної, медичної та іншої необхідної допомоги.

РОЗДІЛ 6. РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ СЕН

6.1. Відповідно до висновків розслідування Правління/Загальні збори ухвалюють рішення з реагування.

6.2. Якщо повідомлення не є обґрунтованим і порушення не підтверджується, заходи не вживаються.

6.3. Якщо висновки розслідування вказують на порушення Політики або суб'єкт визнає провину, співробітник звільняється.

6.4. Якщо підтверджені випадки стосуються членів Організації, Правління/Загальні збори розглядають питання про припинення членства.

6.5. Якщо підтверджені випадки стосуються імплементуючих партнерів або комерційних контрактів — вони розриваються.

6.6. Якщо підтверджені випадки стосуються донорів, благодійників, волонтерів та інших осіб — співпраця з ними припиняється.

6.7. Якщо в повідомленні є ознаки кримінального діяння, воно направляється у відповідні правоохоронні органи (незалежно від висновків внутрішнього розслідування), за умови наявності інформованої згоди від дорослої постраждалої особи.

6.8. **Якщо повідомлення стосується дитини** — негайно, протягом доби, повідомляються служба у справах дітей та правоохоронні органи, незалежно від результатів внутрішнього розслідування.